

Zelftest of zelfbegoocheling?

Hiv-test bij de apotheker

Kort voor de jaarwisseling bereikte ons het nieuws dat de apotheker om de hoek nu ook een aids-zelftest verkoopt. Weet je meteen of je drager bent van het hiv-virus. Mocht je de media geloven, dan leek het wel of hiermee ook het einde van het aidstijdperk om de hoek stond. Gejuich alom. Onze minister van Volksgezondheid meende te weten dat patiënten nu beter zouden worden behandeld en de kans op nieuwe infecties zou afnemen. Kritische noten werden er niet gekraakt. Al van de eerste dag gingen er duizenden van over de toonbank. Voor de producent een schot in de commerciële roos. Maar of heel dit zelftestgedoe veel zoden aan de dijk zal zetten ... Je kan er gif op innemen dat vooral mensen die weinig of geen risico lopen op een hiv-infectie de apotheek zijn binnengestapt. Nonkel Jef is gerustgesteld: de goddelijke gerechtigheid heeft zijn bordeelbezoek door de vingers gezien. Fijn. Maar om veel effect te sorteren, moet het opsporen van hiv/aids zich richten op mensen die daadwerkelijk een verhoogd risico lopen. Die vind je vooral bij mannen die (onveilige) seks hebben met mannen en bij sub-saharaanse migranten. Bij de algemene bevolking heeft amper 1 op de 20 000 een hiv-infectie. Bij homoseksuele mannen is dat bijna 1 op de 20. Die mensen behoren tot een risicogroep, niet nonkel Jef. En in Afrika is er een algemene hiv-epidemie. Afrikaanse migranten maken slechts 0,65 % van de Belgische bevolking uit maar vertegenwoordigen bijna 34 % van alle hiv-diagnosen, terwijl de meeste geïnfecteerden het niet eens weten. België heeft al een relatief hoog hiv-testcijfer. Dat

homoseksuele mannen die zich totnogtoe niet lieten testen nu via de zelftest wel zullen worden opgespoord, blijft vooralsnog een onbewezen hypothese. Mensen van Afrikaanse origine anderzijds blijken veel minder snel geneigd om zich hiervoor bij een arts te laten onderzoeken. Dat zij zich nu massaal naar de apotheker zullen reppen, valt echter te betwijfelen. Komt daar nog bij dat men ervan uitgaat dat wie via de zelftest verneemt seropositief te zijn, automatisch het juiste doet: stappen zetten voor een bevestigingsonderzoek, het eventuele risicogedrag in gunstige zin aanpassen en zich zonder dralen laten behandelen. Maar of dat zo zal zijn, is koffiedik kijken. Mensen die zich vroeger om bepaalde redenen niet lieten testen, kunnen na een zelftest om net dezelfde redenen ook afzien van verdere hulp en behandeling of deze te lang uitstellen. Misschien springen er een aantal uit het raam of gaan ze nog meer risicogedrag vertonen. Bij een arts of in een gespecialiseerd centrum krijg je uitleg en begeleiding. Nu wordt de apotheker verondersteld die rol op zich te nemen! Doe maar eens aan hiv-counseling terwijl andere klanten staan aan te schuiven voor hun pijnstillers of hoestsiroop. Ook hebben wij nog niets vernomen over een apothekerscursus "Hoe optimaal communiceren met sub-saharaanse migranten over hiv-zelftests?" Kortom, een experiment waarvan de uitkomst niet valt te voorspellen. Amerikaanse vorsers argumenteerden recent nog dat de introductie van hiv-zelftests wel eens kan leiden tot ... een toename van het aantal infecties. Niets over gelezen in de krant. ♥